

Feest rond 80 jarige Sjef Hutschemakers

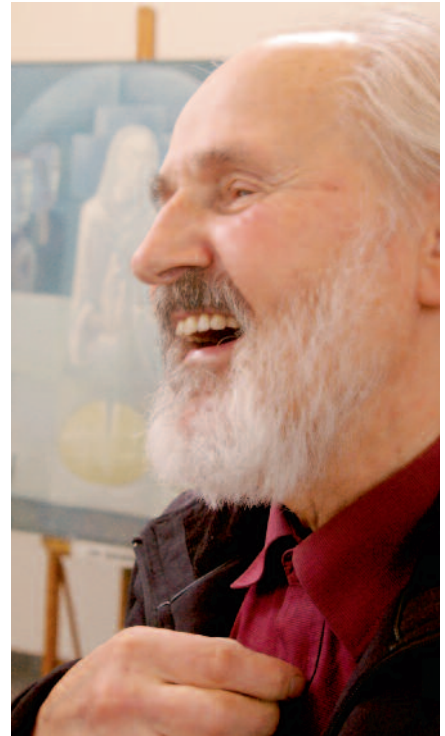
‘Werken is mijn dagelijks brood’

Tachtig jaar wordt hij, maar de kunstenaar werkt nog dagelijks even hard en gedreven als in zijn jeugd. “Ik kan niet anders,” zegt hij zelf: “werken is mijn dagelijks brood”. Sjef Hutschemakers heeft het nodig om te leven, net zoals hij het Hemels Brood, de Eucharistie, nodig heeft, die hij zo vaak heeft geschilderd in de sacramentsprocessie. De kunstenaar steekt zijn geloof niet onder stoelen of banken. Dat blijkt ook uit het boek “De Verbondenheid” dat op 22 mei, zal verschijnen, op de dag dat hij 80 jaar wordt en uit de exposities van zijn werk die vervolgens in Wittem en Maastricht worden georganiseerd.

We zoeken hem op in het Zuid-Limburgse dorp Sint Geertruid, waar hij al 35 jaar woont en werkt in zijn zelf gebouwde huis en atelier. Zoals gebruikelijk begint Sjef de dag er met het lezen in de H. Schrift. “Ik sla de Bijbel vaak willekeurig open en vind dan altijd wel een tekst die me aanspreekt. Het is voor mij voedsel voor de ziel. Ik zie het als een doorlopend gebed. Iedere dag wil ik zo heel bewust stil worden om God binnen te laten en de dag met hem te beginnen. Daarna ga ik pas aan het werk,” zegt hij met een tevreden blik in de ogen.

Radicaal vasten

Het is nog in de Veertigdagentijd en dus zit er, voor hij aan de slag gaat, niet eens een stevig ontbijt voor hem in. In deze voorbereidingstijd op het Paasfeest probeert Sjef Hutschemakers een paar dagen per weken vrij radicaal te vasten en te leven op water, thee of koffie en droog brood. Dat doet hij overigens het hele jaar door één dag in de week. “Ik probeer dat consequent te doen. Ik zie het als iets waardevols: jezelf iets ontzeggen als een soort training in wilskracht. Het zuivert: je voelt dat je lichaam honger heeft, maar je geest wordt vrijer. Lichaam en geest moeten met elkaar in harmonie zijn. Als ik te veel aandacht heb voor mijn aardse

“... lichaam en geest moeten met elkaar in harmonie zijn ...”

verlangens, gaat het ten koste van mijn geest en de aandacht voor de essentie van het leven.”

De kunstenaar heeft dit inzicht zo’n twintig jaar geleden gekregen, toen hij op aandraden van een vriend een bezoek bracht aan Medjugorje, in het voormalige Joegoslavië. Het werd een kentering in zijn leven, zo heeft hij al eens in eerdere interviews verteld. “Mijn geloofsbeleving was voordien af en toe nogal verslapt en ik had me ook wel eens afgezet tegen het dwangmatige van de Kerk, maar toen ik daar was, in die bedevaartplaats, in dat barbaars gelouterde land, was het of een mistgordijn werd weggetrokken. Het geloof werd helder voor me. Alsof Onze Lieve Vrouw me de mogelijkheid gaf om het geloofsmysterie in zijn volheid te zien. En Maria vraagt ons ondermeer om te bidden en te vasten.”

Verbondenheid met de aarde

De boerenzoon is sindsdien meer expli-

ciet religieus gaan schilderen, zoals hij zijn moeder op haar sterfbed heeft beloofd. Terugkerende thema's in zijn werk zijn nog steeds het boerenleven en moeder aarde, waarin telkens weer zijn visie naar voren komt, dat alle leven gericht is op voortleven en het doorgeven van het leven. Zoals een graankorrel moet sterven om vrucht te dragen, citeert hij daarbij een uitspraak van Jezus. Hutschemakers daarover: "Kunst is voor mij per definitie religieus. Ook als ik een zaaïende boer schilder of moeder aarde. Die verbondenheid met de aarde, en de afhankelijkheid van de boer en zijn dieren van elkaar, dat

heb ik vooral van mijn vader. Daarbij hoort het gebruik van aardse kleuren als bruin en geel. Van mijn moeder heb ik meer het gevoel voor het spirituele, het mystieke en sacrale en daarbij horen etherische kleuren zoals lila. Vlak voor haar dood vroeg mijn moeder me waarom ik niet religieus schilderde. 'Dat doe ik toch', antwoordde ik. 'Je weet best wat ik bedoel', zei ze. En ik wist ook wat ze bedoelde: als je gelooft moet je dat ook expliciet uitdragen in je werk, en dat ben ik ook meer gaan doen: niet alleen impliciet religieus, maar ook expliciet."

De tekening van de zaaïende boer die toont dat Hutschemakers zich sterk verbonden voelt met het boerenleven en moeder aarde

In zijn werk komt zijn geloofszin duidelijk tot uiting

Oplettende Limburgse kerkbezoekers zal dat ook niet ontgaan zijn: in verschillende kerken hangen zijn kruiswegstaties, zoals in Banholt, Heerlen en Maastricht. Zijn oudste kruisweg uit 1964 was met ander religieus werk te zien gedurende de hele Veertigdagentijd tot en met 1 mei in het Franz Pfanner Huis, een voormalige kapel in Arcen. De laatste jaren ontwerpt de kunstenaar ook veel glas-in-loodramen. Zijn grote, kleurrijke ramen zijn ondermeer te zien in parochiekerken in Neerbeek, Rimborg, Schinnen en Stramproy.

Het Allerheiligste ontroert...

Een ander regelmatig terugkerend thema in het werk van Hutschemakers is de sacramentsprocessie: een feestelijke uiting van het geloof in de werkelijke aanwezigheid van Christus in de Eucharistie. Dit 'pronken met het Allerheiligste', ontroert hem telkens weer. In zijn huiskamer hangt een van de vele schilderijen van een sacramentsprocessie, of te wel de Bronk, zoals die al eeuwen jaarlijks rond Sacramentsdag door vrijwel alle Zuid-Limburgse dorpen trekt. Hij wijst me op de Heilige Hostie in de monstrans op het schilderij: "Dit kleine, witte vlekje is mijn inspiratie: het Lichaam van Christus. Dat dragen we mee. Ik vind het ieder jaar weer ontroerend dat ik dat mag meemaken. Ik probeer in mijn schilderijen steeds andere accenten te leggen. Soms schilder ik het meer folkloristisch, leg ik de nadruk op de gelovigen die meelopen, soms op de spirituele kant, zoals hier, waar de lichtbundel van boven door het Allerheiligste heen terugkomt in de misdienaar-

tjes. Dat is iets van het bovenaardse, dat ik ook in de processie ervaar. Het is voor mij heel inspirerend”, aldus de kunstenaar. Voor zowel zijn woonplaats Sint Geertruid als zijn geboortedorp Banholt heeft hij ook de erebogen gemaakt, die de route van de processie markeren. Hutschemakers is daar nu nog niet mee bezig. Dat is voor later dit voorjaar. Eerst de voorbereidingen voor zijn verjaardag. Na ons gesprek gaat hij daarom weer hard aan het werk, aan de voorbereiding van de twee tentoonstellingen die vanaf zondag 22 mei in de kloosterbibliotheek in Wittem en vanaf zondag 29 mei in boekhandel Selexyz in Maastricht worden gehouden. In beide monumentale ruimtes laat hij vooral tekeningen zien. Een onbekende kant van zijn werk. Zijn leven lang heeft hij schetsen gemaakt, als voorstudies voor zijn etsen of schilderijen, maar ook zo maar krabbels. Een deel van die onbekende rijkdom aan rake en indringende tekeningen en die nog nooit eerder te zien zijn geweest verschijnen in het boek “De Verbondenheid” en zullen te zien zijn op beide exposities. Daarbij komen ook grote schetsen te hangen, waarmee hij nu nog bezig is. Met een tomelo-

ze energie en vol inspiratie werkt hij er aan in zijn atelier. Ook op de dagen dat hij leeft van water en brood. Geen pro-

bleem voor een kunstenaar als Sjef Hutschemakers. Hij leeft als hij werkt en gaat dus nooit met pensioen.

* Op zondag 29 mei zal Sjef Hutschemakers vanaf 9.35 tot 10.00 uur bij de RKK-televisie op Ned.2 uitgebreid aan het woord komen in het geloofsgesprek met Leo Feijen, voorafgaand aan de Eucharistieviering uit Venray.

* De expositie in de Kloosterbibliotheek in Wittem wordt op 22 mei om 13.30 uur geopend en is gedurende de hele zomer iedere zondag te zien van 12 tot 16.30 uur tot en met zondag 28 augustus. Voor groepen van meer dan 12 personen is ook doorde-weeks bezoek mogelijk. Halverwege deze periode zal de kunstenaar er ander werk laten zien.

* De expositie in de boekhandel Selexyz in de Dominicanerkerk in Maastricht wordt op zondag 29 mei om 15.30 uur geopend en duurt tot en met 9 juli. De tentoonstelling is dagelijks te zien tijdens de openingstijden van de boekhandel.

* Het boek “De Verbondenheid” bevat een korte, verhelderende tekst en meer dan negentig tekeningen over ondermeer agrarische thema’s en uiteraard, religieuze onderwerpen als kerstmis en de kruisdood van Christus. Het boek is te koop tijdens de exposities, maar is ook te bestellen via de website www.stichtingsjefhutsch.nl voor €24,90. Inclusief speciale ets voor €95,-.

* Meer informatie over Sjef Hutschemakers, zijn werk, en de activiteiten rond zijn verjaardag is te vinden op bovengenoemde website.

In gesprek met Leo Feijen waarvan de opname wordt getoond op 29 mei